

Väestönsuojeluvälineiden hankinta. Satamakannantaosastolle hankittuja väestönsuojeluvälineitä koskevan Suomen väestönsuojelujärjestön esittämän 807 mk:n suuruisen laskun kaupunginhallitus hyväksyi ¹⁾ maksettavaksi kertomusvuoden käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Sotatoimialueelta evakuoitun tavarain säilyttäminen satamalaitoksen varastosuojissa. Satamalautakunta oikeutettiin ²⁾ myöntämään vuokratvapaus yhdeksi kuukaudeksi sotatoimialueelta evakuoitun yksityisten omistaman tavarain säilyttämisessä satamalaitoksen varastosuojissa.

Postitullikamarin vuokran korottaminen. Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 18 884 mk:n suuruisen lisämäärärahan postitullikamarin korotetun vuokran suorittamiseen.

Katajanokan satama-alueen vartiointi. V:n 1943 yleisistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen, kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 18 400 mk:n suuruisen määrärahan Katajanokan satama-alueen vartiokoppien lämmityksestä ja valaistuksesta sekä vartiopäälliköiden virka huoneen siivouksesta aiheutuneiden kustannusten peittämiseen.

Kapearaiteisen radan rakentaminen Läntisen Vaihdekadun poikki. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ oikeuttaa satamalautakunnan myöntämään Suomalainen puu oy:lle oikeuden pitää Länsisataman korttelista n:o 264 vuokraamansa tontin kohdalla Länt. Vaihdekadun poikki rautatielle ulottuvan kapearaiteisen radan toistaiseksi 3 kuukauden irtisanomisajoin ja 400 mk:n vuosivuokrin ehdoin, että yhtiö ylläpitää vähintään 3 m:n levyistä ajokäytävää radan poikki ja vastaa kadulle sekä katua liikennöitseville mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

14. Teurastamoa, kalasatamaa ja elintarvikekeskusta koskevat asiat

Teurastamo

Viranhaltijat. Teurastamon sotapalveluksessa olevan apulaisjohtajan J. K. Sjöhdin virkaa oman toimensa ohella huhtikuun 14 p:n ja toukokuun 1 p:n väliseksi ajaksi hoitamaan määrätylle eläinlääkäri T. T. Trobergille päätettiin ⁶⁾ sallia suorittaa 500 mk:n suuruisen korvaus eläinlääkintäosaston sääntöpalkkaisten virkain määrärahasta.

Teurastamolautakunnan toimenpide, jolla teurastamon kanslian kassanhoitajalle A. Kivelle oli myönnetty palkatonta virkavapautta 3 kuukauden ajaksi helmikuun 10 p:stä lukien lastensa hoitamiseksi maaseudulla, hyväksyttiin ⁷⁾.

Teurastamolautakunta oikeutettiin ⁸⁾ suorittamaan kassanhoitaja Kiven virkaa hänen yllä mainitun virkavapautensa aikana hoitamaan määrätylle toimistoapulaiselle L. I. Heimoselle hänen virkansa sekä kassanhoitajanviran peruspalkkojen välinen erotus kalliinajanlisäyksineen, viimeksi mainitun virkaa hoitavalle toimistoapulaiselle A. S. Salovallalle 1 700 mk:n ja 1 900 mk:n peruspalkkojen välinen erotus kalliinajanlisäyksineen sekä tämän virkaa hoitavalle neiti T. Wahlbergille 1 600 mk:n peruspalkka kalliinajanlisäyksineen ollen sanotut palkat suoritettava kassanhoitaja Kiven säästyneestä palkasta.

Kaupunginhallitus hyväksyi ⁹⁾ teurastamolautakunnan toimenpiteen, jolla teurastaja Y. A. Pajulalle oli anottu vapautusta sotapalveluksesta.

Merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi Helsingin kaupungin työvoimalautakunnan ilmoitus, ettei se ollut katsonut voivansa puoltaa kaupunginhallituksen anomusta halliapulaisen E. W. Uron vapauttamisesta sotapalveluksesta.

Kaupunginhallituksen tiedusteltua ¹¹⁾ maatalousministeriöltä, mitä palkkaetuja apulaisjohtaja J. K. Sjölund, jonka ministeriö toukokuun 8 p:stä lukien toistaiseksi oli määrännyt ylimääräiseksi eläinlääkäriksi valtion eläinlääkintälaboratorioon, nauttii ja onko hänen palvelustaan siellä pidettävä sotapalveluksena, maatalousministeriön eläinlääkintäosasto ilmoitti, että apulaisjohtaja Sjölund on määrätty mainittuun tehtävään toukokuun 5 p:nä 1939 annetun ja toimenpiteitä eläintautien levenemisen ehkäisemiseksi eräissä

¹⁾ Khs 11 p. toukok. 890 §. — ²⁾ S:n 6 p. heinäk. 1 260 §. — ³⁾ S:n 27 p. tammik. 169 §. —

⁴⁾ S:n 7 p. tammik. 34 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 183 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. toukok. 893 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. huhtik. 664 §. — ⁸⁾ Khs jsto 20 p. huhtik. 3 521 §. — ⁹⁾ Khs 3 p. elok. 1 314 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 080 § ja 20 p. heinäk. 1 310 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 081 §.

poikkeuksellisissa olosuhteissa koskevan lain nojalla sekä että siihen katsoen, että apulaisjohtaja Sjölund toimii puolet viikosta kaupungin palveluksessa, hänelle suoritetaan toistaiseksi 1 800 mk:n suuruinen kuukausipalkkio. Ilmoitus merkittiin ¹⁾ tiedoksi.

Teurastamon toimitusjohtaja T. J. Tallqvist, tarkastuseläinlääkäri B.-O. Engdahl sekä apulaiskaupungineläinlääkäri K. B. Österholm päätettiin ²⁾ enintään kahden kuukauden aikana oikeuttaa toimimaan puolustuslaitoksesta kotiutettavien hevosten vahingoittumisasiain käsittelyssä.

Tarkastuseläinlääkäri V. E. V. Troberg oikeutettiin ³⁾ hoitamaan sivutointa elokuun 7 p:stä syyskuun 6 p:ään.

Teurastamolautakunnan tekemän tiedustelun johdosta kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ lautakunnalle ilmoittaa, että teurastamon osalle määrättyyn hakkuu-urakkaan osalomansa aikana osallistuneiden viranhaltijain siihen käyttämää aikaa ei ole laskettava heidän kesälomakseen edellyttäen, että he ovat luovuttaneet halkotyöstä saamansa palkan sovittulla tavalla asevelijärjestöille.

Kaupunkiliiton ansiomerkin myöntäminen erälle viranhaltijoille. Kirjelmä, jossa kaupunkiliiton hallitus ilmoitti kaupunginhallituksen tekemän anomuksen ⁵⁾ perusteella myöntäneensä kaupunkiliiton ansiomerkin 30 vuotisesta palveluksesta triikiintutkija I. A. Berglundille ja vahtimestari J. E. Martinmäelle päätettiin ⁶⁾ lähettää teurastamolautakunnalle asianomaisille toimitettavaksi.

Virka-aika. Teurastamon toimiston virka-aika päätettiin ⁷⁾ määrätä kesällä pyhäpäivän aattoina olemaan klo 8—13 ilman aamiaistaukoa.

Teurastamon rakennustyöt. Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ⁸⁾ kehoittaa suorittamaan asianomaiselta työtöiltä insinööri E. Holmbergille 60 000 mk palkkiona teurastamon lihantarkastamon ja tukkumyyntihallin kellarien rakennustöiden rakennuspiirustusten suorittamisesta sekä hänen toiminnastaan rakennustöiden valvojana.

Työpajassa ulkopuolisten laskuun suoritettujen töiden laskuttaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ kehoittaa rahatoimistoa avaamaan teurastamoa varten aputilin, jota veloitetaan ja hyvitetään teurastamon työpajassa ulkopuolisten laskuun suoritettavista teurastamon sekä muiden kaupungin laitosten korjaustöistä.

Taksan vahvistaminen. Merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi, että kansanhuoltoministeriö oli huhtikuun 12 p:nä vahvistanut kaupunginvaltuuston hyväksymän taksan siipikarjateurastamon käyttö-, sekä teurastus-, kynimis- ja nylkemismaksuiksi.

Metsänriistan tarkastaminen. Sen jälkeen kun terveydenhoitolautakunta oli päättänyt, että kaupunkiin syyskuun 15 p:n jälkeen saapuva myytäväksi tarkoitettu metsänriista on teurastamossa tarkastettava sekä sen jälkeen varustettava erikoispuristusleimalla ellei sitä jo teurastamossa ole varustettu riistanmerkintäpuristusleimalla ja määrännyt puristusleiman hinnaksi 50 p, kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ lautakunnalle ilmoittaa, että teurastamossa tarkastetun riistan varustamisesta tarkastusleimalla saadaan kantaa sama maksu kuin riistanmerkintäleimasta on kannettu edellytyksin, että teurastamossa kannetaan vain yksi sellainen maksu kustakin riistasta.

Teurastamon sairastosaston käyttö. Maatalousministeriö ilmoitti ¹²⁾ kaupunginhallituksen anomuksesta ¹³⁾ suostuneensa siihen, että Helsingin kaupungin teurastamon sairastosaston teurastushuonetta toistaiseksi ja enintään kertomusvuoden loppuun asti käytettiin siipikarjan ja kaniinien teurastushuoneena ehdoin, että jos mainittua osastoa tarvittiin sairaiden eläinten teurastukseen kaniinien ja siipikarjan teurastus heti keskeytettiin.

Maidontarkastamon siirtäminen teurastamoon. Maidontarkastamo, jonka huoneisto oli tuhoutunut ilmapommituksessa, oli väliaikaisesti siirretty teurastamoon, josta sen käytettäväksi oli luovutettu siipikarjateurastamo, kaksi huonetta teurastamon toimistosta sekä laboratorion käyttöoikeus. Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ hyväksyä yllä mainitun teurastamolautakunnan toimenpiteen.

Muutos- ja korjaustyöt. Yleisten töiden lautakunnalle päätettiin ¹⁵⁾ antaa tehtäväksi

¹⁾ Khs 29 p. kesäk. 1 233 §. — ²⁾ S:n 30 p. marrask. 2 136 §. — ³⁾ S:n 10 p. elok. 1 379 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. jouluk. 2 357 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. syysk. 1 645 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. marrask. 1 959 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. elok. 1 346 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. marrask. 2 020 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. huhtik. 662 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. huhtik. 762 §; ks. tämän kert. I osan s. 54. — ¹¹⁾ Khs 21 p. syysk. 1 640 §. — ¹²⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 046 §. — ¹³⁾ S:n 17 p. toukok. 935 §. — ¹⁴⁾ S:n 6 p. huhtik. 663 §. — ¹⁵⁾ S:n 10 p. helmik. 290 §.

tarpeellisen tutkimuksen suorittaminen eräiden teurastamon jäädytyshuoneiden lattioiden korjaamista varten.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ myöntää ennakkona kaupunginkassasta 378 000 mk yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi teurastamon kellarin kunnostamistyön loppuunsaattamista varten sekä tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen mainitun rahamäärän merkitsemisestä v:n 1945 talousarvioon oikeuksin saada käyttää sitä jo kertomusvuonna.

Eläinsuojelutyö. Teurastamolautakunta oikeutettiin ²⁾ suorittamaan tarverahoistaan vuosittain Helsingin lihataloudelliselle yhdistykselle 1 000 mk:n suuruinen avustus eläinsuojelutyön järjestämiseksi kaupungin teurastamossa.

K a l a s a t a m a

Kansanhuollonjohtajalle päätettiin ³⁾, hänen osallistuessaan kalasataman neuvottelukunnan kokouksiin, sallia suorittaa saman suuruinen kokouspalkkio kuin neuvottelukunnan jäsenillekin.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa kiirehtimään kalasataman suolakalavaraston rakennushankkeen suunnittelutöitä.

Merkittiin ⁵⁾ tiedoksi, että työvoimalupa oli myönnetty kalasataman puulaiturin pidentämiseksi ja maatuen tekemiseksi.

E l i n t a r v i k e k e s k u s

Viranhaltijat. Virkalomaa yksityisasiain hoitamista varten myönnettiin ⁶⁾ elintarvikekeskuksen toimitusjohtajalle K. E. Sarkialle $\frac{1}{2}$ palkalla kolmen kuukauden ajaksi tammikuun 14 p:stä lukien.

Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi elintarvikekeskuksen johtokunnan ilmoitus toimitusjohtaja Sarkian pidättämisestä virantoimituksesta sekä kirjanpitäjä Y. E. Laesmaan määräämisestä joulukuun 2 p:stä lukien väliaikaisesti hoitamaan toimitusjohtajan tehtäviä, minkä ohessa asiamiesosastolle päätettiin antaa tehtäväksi suorittaa perusteellinen tutkimus elintarvikekeskuksen asiain hoidosta.

Elintarvikekeskuksen varastonhoitajanviran hoito oli joulukuun 1 p:stä 1942 v:n 1943 loppuun saakka järjestetty siten, että varastoesimies Y. Metsänen ja varastoapulainen L. Kesäniemi yhteisesti omien virkojensa ohella hoitivat mainittua tehtävää, josta heille korvauksena suoritettiin vastaavasti 400 mk:n ja 300 mk:n suuruinen kuukausipalkkio. Johtokunnan erheellisen tulkinnan johdosta oli mainittuihin palkkioihin kuitenkin suoritettu kalliinajanlisäykset. Joulukuun 27 p:nä 1943 tekemällään päätöksellä oli johtokunta määrännyt edellä mainituille henkilöille keskusvaraston hoitamisesta suoritettavan palkkion v:n 1944 aikana varastoesimies Metsäselle 700 mk:ksi ja neiti Kesäniemelle 300 mk:ksi. Johtokunta esitti nyt, että v:n 1942 ja 1943 aikana liikaa maksettuja kalliinajanlisäyksiä ei perittäisi asianomaisilta takaisin sekä että neiti Kesäniemelle suoritettava 300 mk:n kuukausipalkkio korotettaisiin 500 mk:aan. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että varastoesimies Y. Metsäselle ja neiti L. Kesäniemelle v. 1943 suoritettuihin palkkioihin erheellisesti maksettuja kalliinajanlisäyksiä ei peritä takaisin, mutta päätti evätä esityksen neiti Kesäniemen palkkion korottamisesta, kehoittaen johtokuntaa tämän luontoisia palkkioita suorittaessaan noudattamaan ylityökorvauksista voimassa olevia määräyksiä.

Elintarvikekeskuksen keittiöapulainen O. Leinonen oikeutettiin ⁹⁾ jäämään virkaansa säädetyn eroamisiansa saavutettuaan kesäkuun 30 p:ään 1945, minkä ohessa kaupunginhallitus päätti oikeuttaa elintarvikekeskuksen johtokunnan myöntämään hänelle jatkettua sairaslomaa kertomusvuoden heinäkuun 1 p:stä kesäkuun 30 p:ään 1945.

Elintarvikekeskuksen johtokunnan alistettua kaupunginhallituksen ratkaistavaksi kysymyksen virastaan luvattomasti poistuneen keittiöapulaisen H. Montosen ottamisesta takaisin virkaansa, kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ johtokunnalle ilmoittaa, että mikäli elintarvikekeskuksessa tulee avoimeksi mainitulle henkilölle sopivia virkoja, voi johtokunta

¹⁾ Khs 31 p. elok. 1 504 §; ks. myös tämän kert. I osan s. 23 ja 54. — ²⁾ Khs 3 p. elok. 1 350 §. — ³⁾ S:n 10 p. helmik. 289 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 079 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. kesäk. 1 146 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. tammik. 53 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 165 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. huhtik. 646 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. jouluk. 2 326 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 23 p. maalisk. 3 379 §.

ottaa hänet vaalissa huomioon johonkin tällaiseen virkaan, edellyttäen, että virka on ollut asianmukaisella tavalla haettavaksi julistettu.

Elintarvikekeskuksen johtokunta oikeutettiin¹⁾ suorittamaan edelleen kertomusvuonna elintarvikekeskuksen johtajalle K. E. Sarkialle keskusperunavaraston isännöitsijän tehtävien hoitamisesta 1 000 mk:n suuruinen kuukausipalkkio ilman kalliinajanlisäystä sekä lihamestari Y. Tuulokselle sanotun varaston hoitamisesta 700 mk:n suuruinen kuukausipalkkio niinkään ilman kalliinajanlisäystä.

Työaika. Kaupunginhallitus päätti²⁾ vahvistaa elintarvikekeskuksen toimiston virkaajan olemaan kesäkuun 1 p:n ja syyskuun 1 p:n välisenä aikana arkisin klo 8.30—15.30 sekä lauantaisin klo 8.30—13, johon sisältyi puolen tunnin ruokailutauko.

Huoneisto. Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi³⁾ 22 500 mk elintarvikekeskuksen talossa olevasta virkamiesruokalasta tilapäisesti väliseinällä erotettavan huoneen järjestämistä varten n. k. ruokatehtaan toimistoksi.

Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ evätä elintarvikekeskuksen johtokunnan esityksen Helsinginkadun 24:n talonmiehen asunnon muuttamisesta autotalliksi sekä antaa kiinteistölautakunnalle tehtäväksi vuokrata autotallin elintarvikekeskuksen autoja varten.

Lämpimän ruoan jakaminen kaupungin asukkaille. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾, että kaasulaitoksen aloite, joka koski lämpimän ruoan jakamista kaupungin asukkaille siinä tapauksessa, että kaasun tuotanto ilmapommitusten tai muiden sotatilasta aiheutuvien seikkojen johdosta kokonaan tyrehtyisi, ei antanut aihetta toimenpiteisiin.

Elintarvikkeiden säilyttäminen teurastamon väestönsuojassa. Osa teurastamon väestönsuojasta päätettiin⁶⁾ kesäkuun 1 p:n ja elokuun 20 p:n väliseksi ajaksi luovuttaa elintarvikekeskukselle perunain ja suolasilakan varastointiin käytettäväksi.

Perunain myynti. Elintarvikekeskuksen johtokuntaa päätettiin⁷⁾ kehoittaa myymään elintarvikekeskuksen liikenevä perunavarasto perunajauhotehtaille tai puolustuslaitokselle.

Ruoka-perunavaraston hankkiminen⁸⁾. Elintarvikekeskuksen tuli talveksi 1945 hankkia kaupungin laitoksia ja yleistä kulutusta varten yhteensä n. 2 milj. kg ruokaperunaa sekä muita juurikkaita. Koska kuitenkin todettiin, ettei mainittua hankintaa voitu suorittaa ilman kansanhuoltoministeriön toimenpiteitä asiassa, kaupunginhallitus päätti⁹⁾ käänntyä ministeriön puoleen pyytäen sellaisia kiireellisiä ministeriön toimenpiteitä, että mainittu varastointi voitaisiin suorittaa elintarvikekeskuksen toimesta ensi tilassa. Tähän ministeriö vastasi¹⁰⁾, että elintarvikekeskus saa osan Ruotsista valtion viljavarastolle saapuvasta perunasta. Koska elintarvikekeskus lisäksi oli valtion viljavaraston alainen perunan hankintaliike, se sai osan tarvitsemastaan perunasta suoraan viljelijöiltä ostokuiteilla. Kansanhuoltoministeriö oli lisäksi antanut määräyksen, jonka perusteella kansakoulujen koulukeittiöille voitiin puuttuvan perunan asemesta antaa määrätty määrä viljatuotteita.

15. Teknillisiä laitoksia koskevat asiat

Ilmapommitusten aiheuttamat vauriot. Teknillisten laitosten hallituksen ilmoitus teknillisiä laitoksia kertomusvuoden helmikuussa kohdanneista pommitusvaurioista merkittiin¹¹⁾ tiedoksi.

Turpeenhiilolaitteiden rakentaminen. Merkittiin¹²⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön kaupunginhallituksen anomuksesta myöntäneen työvoimaluvan turpeenhiilolaitteiden rakentamiseksi Sippolaan, Kihniöön ja Helsingin kaasulaitokseen samoin kuin työväen asuinrakennusten rakentamiseksi Sippolaan.

Kirjallisuuden luovuttaminen teknilliselle korkeakoululle. Teknillisten laitosten hallitus päätettiin¹³⁾ oikeuttaa luovuttamaan maksutta teknilliselle korkeakoululle sen kirjaston uudelleenperustamista varten aikakauslehtisarjoja ja teknillistä kirjallisuutta vesijohtolaitokselta 120, kaasulaitokselta 41 sekä sähkölaitokselta 540 nidettä.

¹⁾ Khs 6 p. huhtik. 647 § ja 8 p. kesäk. 1 063 §. — ²⁾ S:n 1 p. kesäk. 1 028 §. — ³⁾ S:n 3 p. elok. 1 321 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. tammik. 20 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. lokak. 1 829 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 062 § ja 20 p. heinäk. 1 293 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. huhtik. 649 §. — ⁸⁾ Ks. myös tämän kert. I osan s. 36 ja 136. — ⁹⁾ Khs 26 p. lokak. 1 845 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. jouluk. 2 166 §. — ¹¹⁾ S:n 24 p. helmik. 377 § ja 16 p. maalisk. 509 §. — ¹²⁾ S:n 5 p. lokak. 1 728 §, 2 p. marrask. 1 900 § ja 29 p. jouluk. 2 344 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. kesäk. 1 226 §.